

Kärkölän yhtenäiskoulun siirtyminen ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia talousarviovuonna 2023

Kunnanhallitus 19.12.2022 § 220

Kunnanvaltuuston kokouksen 12.12.2022 päätösten täytäntöönpano

Valmistelija asianhallintapäällikkö jaana.nihtila@karkola.fi, puh. 044-770 2207

Kuntalain 96 §:n mukaan, jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää panna täytäntöön kunnanvaltuuston kokouksen 12.12.2022 päätökset.

Kunnanvaltuusto teki päätöksen koulun siirtymisestä ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia talousarviovuonna 2023. Kunnanhallitus aloittaa päätöksen täytäntöönpanon selvittämällä muutoksen aiheuttamat toimenpiteet ja vaikutukset koulun toimintaan. Kunnanhallitus kehottaa Teknistä lautakuntaa sekä Sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa valmistelemaan päätöksen täytäntöönpanoa ja tuomaan tarvittaessa kunnanvaltuuston tietoon muutoksen aiheuttamat toimenpiteet ja vaikutukset koulun ja ruokahuollon toimintaan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Tekninen lautakunta 24.01.2023 § 10

725/12.01.03.03/2022

Valmistelija tekninen johtaja emilia.lehikoinen@karkola.fi puh. 044-770 2056

Kunnanvaltuuston kokouksessa 12.12.2022 § 49 (Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2025) Matti Sallila esitti Kauko Issakaisen ja Liisa Korpelan kannattamana, että lisätään Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan talousarviomuutoksiin teksti, että poistetaan Kärkölän koulun ruokalan käytöstä tarjottimet.

Muutoksesta äänestettiin ja äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä, 11 EI-ääntä ja 4 tyhjää.

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja julisti kunnanvaltuuston päätökseksi tulleen kunnanhallituksen esityksen hyväksyä liitteenä oleva vuoden 2023 talousarvio sekä taloussuunnitelma vuosille 2023 - 2025 sillä tekstilisäyksellä, että lisätään Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan

muutoksiin teksti; poistetaan Kärkölen koulun ruokalan käytöstä tarjottimet.

Kunnanhallituksen kokouksessa 19.12.2022 § 220 (Kunnanvaltuuston kokouksen 19.12.2022 päätösten täytäntöönpano) kunnanhallitus päätti, että se aloittaa päätöksen täytäntöönpanon selvittämällä muutoksen aiheuttamat toimenpiteet ja vaikutukset koulun toimintaan. Kunnanhallitus kehoitti Teknistä lautakuntaa sekä Sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa valmistelemaan päätöksen täytäntöönpanoa ja tuomaan tarvittaessa kunnanvaltuuston tietoon muutoksen aiheuttamat toimenpiteet ja vaikutukset koulun ja ruokahuollon toimintaan.

Teknisen toimen selvitys ja perustelut

Tarjottimien poistolla on vaikutuksia niin teknisen toimen henkilökunnan työntekoon, kuin koululaisten ruokailuun.

Tekninen toimi on laatinut alla olevan listauksen tarjottimien poistamisen aiheuttamista haitallisista vaikutuksista:

- Koululaisten on mahdotonta kuljettaa ruokalautasta, juomalasia, servettiä, leipää sekä ruokailuvälineitä kerralla pöytään. Astioiden kuljettaminen yhdellä kertaa pöytään ei onnistu edes aikuiselta, ilman tarjotinta.
- Pienet 0-2 luokkalaiset pystyvät kuljettamaan vain ruokalautasen kerrallaan pöytään.
- Pitäisi tehdä leipäpöytä erikseen, Apilan tilaan se on haasteellista.
- Risteävä liikenne tulisi lisääntymään paljon, sillä oppilaat joutuvat hakemaan erikseen leipää, juomaa yms.
- Tautien lisääntyessä on aina riski, kun ihmiset liikkuvat edestakaisin.
- Yhteentörmäyksien riski on myös suuri ja näin ollen muodostuu myös astiahävikkiä ja sotkua.
- Myös palautuslinjastoon voi tulla useampi käynti, jos oppilas on ottanut esim. vettä ja maitoa, kahta lasia ja lautasta sekä välineitä ei varsinkaan pienet koululaiset pysty kerralla kuljettamaan, ilman tarjotinta.
- Juomalasit tulisi vaihtaa tavallisiin tai muovisiin ja tästä muodostuu lisää kustannuksia.
- Oppilaat eivät ota ruokaa tarvittavaa määrää, koska ruoka saattaa lainehtia yli lautaselta, esim. keitot, jolloin ravintoa saadaan liian vähän.
- Kuuma ruoka saattaa lainehtia käsille.
- Ruoka voi jäädä kokonaan syömättä, jos sitä on kaatunut oppilaan päälle, sillä hän ei todennäköisesti enää ”kehtaa” ruokailla.
- Leivän syönti jää vähäiseksi koska oppilaat eivät viitsi sitä erikseen hakea. Tästäkin aiheutuu se, että kouluruoan ravintoainepitoisuus jää vajaaksi.
- Jos oppilaat hakevat leivän tai tuorepalan, he laskevat sen pöydälle, johon on edellinen oppilas esim. aivastanut, jolloin tämä lisää tartuntojen leviämistä.
- Keittojen kanssa ja usein muutenkin kouluruokaan kuuluu ns. tuorepala (omenalohko tms.). Tuorepalan kuljettaminen pöytään ei onnistu ilman että se haetaan erikseen ja taas tulee lisää risteävää liikennettä tilaan.
- Ymmärretään, että valtuutetut haluavat säästää vettä sekä sähköä, mutta veden kulutus on uuden tunnelikoneen myötä vähentynyt huomattavasti sekä kaikki keittiön uudet laitteet ovat energiatehokkaita.

- Tarjottimien pesun ajan säästäminen menee siivoukseen ruokasalissa ja aika ei edes riitä, sillä siivoamista tulee paljon. Tekninen arvioi, että joudumme palkkaamaan yhden henkilön siivoamaan koko ruokailun ajaksi.
- Uuden tilan pinnat kärsivät, jos ruokaa ja maitoa on toistuvasti pinnoilla.
- Ruokailuun käytettävä aika lisääntyy ja se on opetuksesta pois.
- Kiireen tuntu ruokaillessa ei ole tämän päivän ruokakasvatusta. Kiire ruokailussa aiheuttaa, että lapset eivät syö riittävästi.

Uuden koulun keittiö ja ruokailutilat ovat mitoitettu tiiviille toiminnalle, jossa liikutaan sukat jalassa. Työntekijöiden määrä on suhteutettu työn määrään tehokkaasti, ja koneet ovat uusia sekä energiaa säästäviä. Tarjottimien poistamisen sijasta säästöjä voidaan saada aikaan esimerkiksi pohtimalla yhdessä koululaisten kanssa, kuinka ruokahävikkiä saadaan vähennettyä entisestään sekä miten saadaan säästettyä koulussa vettä ja energiaa.

Esittelijä	tekninen johtaja Emilia Lehikoinen
Päätösehdotus	<p>Tekninen lautakunta merkitsee tiedoksi teknisen toimen laatimat huomiot ilman tarjottimia järjestettävän kouluruokailun aiheuttamista toimenpiteistä ja vaikutuksista koulun toimintaan.</p> <p>Tekninen lautakunta esittää kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle, että se päättää luopua koulun siirtymisestä ruokailukäytäntöön ilman tarjottimia.</p>
Päätös	Tekninen lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä päätösehdotuksen.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto